

LÄHISUHTEVÄGIVALLA ENNETAMISE TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2024-2027

EESMÄRK:						
Perevägivalda osatakse ära tunda ja taunitakse						
MÕÕDIK	Algtase (2022)	2024	2025	2026	2027	Allikas
Korduva lähisuhtevägivalla ohvrite osakaal registreeritud lähisuhtevägivalla kuritegudes	19%	19%	< 10%	< 10%	< 9%	Politsei- ja Piirivalveamet
Registreeritud perevägivallakuritegude arv	3244	≤ 3280	≤ 3148	≤ 3117	≤ 3086	Justiitsministeerium
Osakaal elanikkonnast, kes ei pea perevägivalda peresiseseks	Algtase (2016) 78%					Uuring: „Eestis elanikkonna teadlikkuse uuring soopõhise vägivalla ja inimkaubanduse valdkonnas“
Osakaal elanikkonnast, kes oskab paarisuhtes füüsilist ja vaimset vägivalda ära tunda.	Algtase (2016) Füüsilist vägivalda oskab ära tunda 77% ja vaimset vägivalda 64%					Uuring: „Eestis elanikkonna teadlikkuse uuring soopõhise vägivalla ja inimkaubanduse valdkonnas“
OLULISEMAD TEGEVUSED			VASTUTAJAD			
Traumat arvestavate tööpraktikate tõhustamine ja spetsialistide väljaõpe ja täiendõpe LSV teemal (märkamise ja sekkumise edendamiseks)			Sotsiaalministeerium, Justiitsministeerium			
Abivajavate laste märkamine haridussüsteemis (sekkumisjuhiv süsteem).			Haridus- ja Teadusministeerium			
LSV kommunikatsiooniplaan			Siseministeerium			
EESMÄRK: Perevägivaldast mõjutatud inimesi abistatakse süsteemselt ja vajaduspõhiselt						Allikas
MÕÕDIK	Algtase (2022)	2024	2025	2026	2027	
Kannatanute rahulolu institutsioonide tööga lähisuhtevägivalla juhtumites	puudub	50%	55%	60%	65%	Justiitsministeerium
OLULISEMAD TEGEVUSED			VASTUTAJAD			
Teenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine			Sotsiaalministeerium, Justiitsministeerium			
(Kõrge riskiga) kannatanu turvalisuse ja kaitse tagamine, erinevate			Sotsiaalministeerium, Justiitsministeerium, Siseministeerium			
Uue ohvriabi seaduse rakendamine			Sotsiaalministeerium, Siseministeerium, Justiitsministeerium			
Ohvrite kuriteoohvrite hüvitiste tagamine			Sotsiaalministeerium			

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala tegevused

Üldeesmärk: Perevägivalda osatakse ära tunda ja taunitakse.					
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		Spetsialistide väljaõpe ja täiendõpe LSV teemal			
Alategevused:					
Pidev	SKA	LSV juhtumitega töötavate SKA spetsialistide teadlikkuse suurendamine traumateadliku kohtlemise põhimõtetest ja LSV-st ning traumast arvestavast praktikast	Koolitusel osalenute arv ja osakaal neist, kes on aasta juba SKA-s töötanud. Koolituse läbinute osakaal kõigist LSV juhtumitega töötavatest SKA spetsialistidest.	Ohvriabi seadus kohustab kõiki vahetult ohvritega töötavaid SKA töötajaid ja SKA lepingupartnereid läbima asjakohaseid koolitusi hiljemalt aasta jooksul tööle asumisest. SKA on teinud LSV veebikursuse, vastav mõju-uuring tehakse 2023, mis võimaldab kursust täiendada ja edasi arendada. Lisaks on tehtud ka traumateadliku kohtlemise veebikursus.	Kursused läbinud spetsialistidel on suurem traumateadlikkus ja arusaam lähisuhtevägivalda olemusest. Kõik LSV juhtumitega töötavad SKA spetsialistid on läbinud ohvriabi põhikoolituse hiljemalt aasta jooksul tööle asumisest.
Pidev	SKA	LSV juhtumitega kokkupuutuvate spetsialistide teadlikkuse suurendamine traumateadliku kohtlemise põhimõtetest ja LSV-st	Koolitusel osalenute arv ja osakaal neist, kes on aasta juba töötanud. Koolituse läbinute osakaal kõigist LSV juhtumitega töötavatest spetsialistidest	SKA on välja töötanud e-kursused lsv ja traumast arvestava praktika teemal, mis hõlmab baasteadmisi psühholoogilisest traumast, traumateadliku kohtlemise eeldustest, printsiipidest ja taasohvristamise vältimise teemaatikast. E-kursuse jätkuks on mõeldud meeskonnaseminarid ja juhend praktilisi oskusi andvate seminaride korraldamiseks.	Kursused läbinud spetsialistidel on suurem traumateadlikkus ja arusaam lähisuhtevägivalda olemusest. Kõik LSV ohvritele OAS alusel ohvriabi vahetult osutavad isikud on läbinud ohvriabi põhikoolituse hiljemalt aasta jooksul tööle asumisest.
2025	SKA	Lastega töötavate spetsialistide teadlikkuse tõstmine perevägivalda kahjulikust mõjust lapsele	Loodud e-kursus	Lastega töötavatele spetsialistidele luuakse e-kursus: lsv mõju lapsele, et suurendada teadlikkust sellest, et last kahjustab ka pereliikmete vahelise vägivalda pealt nägemine, kuulmine või selle tagajärgede kogemine (inglisekeelses teaduskirjanduses mõiste <i>exposure to violence</i>). See aitab tagada, et perevägivalda juhtumiga seotud last märgatakse ja tema vajadusi osatakse hinnata ka juhul, kui ta ei olnud vägivalda vahetu ohver.	E-kursuse läbinud spetsialistide teadlikkus lähisuhtevägivalda mõjust lapsele ja oskus lapse abivajadust hinnata on suurenenud.
Üldeesmärk: Perevägivaldast mõjutatud inimesi abistatakse süsteemselt ja vajaduspõhiselt					
Tähtaeg		Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		Kannatanu turvalisuse ja kaitse ning toe tagamine			
Alategevused:					
2027	SKA	Ohvrite abivajaduse hindamise instrumentide loomine, rakendamine ja ohvriabi teenuste ülene sidumine	SKAs on loodud ning kinnitatud kohustuslikuks kasutamiseks üldise abivajaduse hindamise vahend.	OAS kohustab kõikide sihtgruppide puhul hindama nende abivajadust. Selleks on vajalik hindamisvahendite väljatöötamine ja rakendamine ning ka ohvriabi teenuste ülene sidumine. Eesmärgi täitmisele aitavad kaasa toetavad digilahendused.	SKA töö on teadus- või tõenduspõhised hindamisvahendid rakendamiseks loodud ja kasutusele võetud.
2025	SIM, JuM	Võrgustikuülese lähisuhtevägivalda juhtumite reageerimise hetkeolukorra analüüs ja sobiva mudeli koostamine	Analüüsipõhine mudel väljatöötatud ja kasutusele võtmiseks valmis.	Istabuli konventsioon näeb ette institutsioonidevaheliste koostööstruktuuride tugevdamist (artikkel 18). Oluline on tagada peamiste asjassepuutuvate asutuste (PPA, SKA; prokuratuur, KOV) oskused ja teadikkus ning kokkulepitud töökorraldus, et vältida ohvrite taasohvristamist ja vägivalda kordumist.	Loodud on mudel, mille alusel saab katsetada LSV juhtumite reageerimist võrgustikus.
2027	SKA, SIM, JuM	Lähisuhtevägivalda juhtumite reageerimise võrgustikuülese mudeli piloteerimine ja rakendamine	Mudel piloteeritud	Istabuli konventsioon näeb ette institutsioonidevaheliste koostööstruktuuride tugevdamist (artikkel 18). Loodud mudeli alusel juhtumite reageerimise eesmärk on taasohvristamise vältimine ja vägivalda kordumise ennetamine, aga ka toimepanijate vastutuselevõtmine.	LSV juhtrühmas on heaks kiidetud LSV juhtumite reageerimise võrgustikuülese mudel.
2026	SKA	Hindamisvahendid sotsiaalvaldkonna ja õiguskaitse valdkonna spetsialistidele, mille abil hinnata perevägivalda mõju lapsele ning tagada lapsele vajalik abi (sh ka hooldus- ja suhtlusõiguse määramiseks perevägivaldaga seotud juhtumites)	Hindamisvahendid ja nende kasutamiseks vajalik koolitusprogramm loodud	Heaolu arengukava näeb ette välja töötada lastekaitsetöötajatele vajalike juhendite ja hindamisvahenditega tõenduspõhine tööriistapakett. Samuti näeb Istabuli konventsiooni artikkel 31 lõige 2 ette, et konventsiooniosalised võtavad vajalikke seadusandlikke või muid meetmeid tagamaks, et külastus- ja eestkostesõiguse kasutamine ei ohustaks ohvri ja laste õigusi ja turvalisust.	Loodud või kohandatud on hindamisvahendid sotsiaal- ja õiguskaitse valdkonna spetsialistidele, mille abil hinnata perevägivalda mõju lapsele, ning vahendite kasutajad on nende kasutamiseks koolitatud.
2027	SKA	Naiste tugikeskuste teenuste arendamine eriti haavatavatele sihtgruppidele	Ellu on viidud vähemalt üks arendustegevus, et parandada NTK ligipääsetavust haavatavale sihtgrupile.	Tõhusam koostöö huvikaitse organisatsioonide ja erialaliitudega, tagamaks abi kõikidele haavatavatele (puudega naised, eakad, välismaalased, sõltuvustega naised) sihtgruppidele.	Paranenud on võimalus vähemalt ühele haavatavale sihtrühmale NTK teenuse pakkumiseks
2024	SKA	Vahelduvlepituse läbi viimine LSV juhtumitel	Vahelduvlepitust pakkuvate perelepitajate arv; vahelduvlepitust pakkuvad perelepitajad on kättesaadavad igas piirkonnas	Lepitaja koht vanematega ühekaupa, kaasates vajadusel ka kaaslepitaja, juhul kui vanemad ei ole nõus ühel ajal teenusel olema. Lepitajaid koolitatakse vastavate oskuste omandamiseks.	Perelepitajatel on valmisolek pakkuda vahelduvlepitust ja teha seda vajadusel Eesti erinevates piirkondades eesti, vene ja inglise keeles.
2027	SKA	Perelepitajatele ja perelepituse koordinaatoritele LSV alaste (täiend)koolituste läbi viimine, regulaarne supervisioon	LSV koolituse läbinud perelepitajate arv ja osakaal kõigist perelepitajatest.	Perelepitajatel on oluline tunda LSV olemust, ohvri ja toimepanija käitumise tagamaid ja reaktsioone ning omandada oskused hinnata ohvri seisundit ja võimekust lepituse läbiviimiseks, samuti toimepanija ohtlikkust, mõju ohvri ja lastele.	Perelepitajad oskavad hinnata perelepituse teenuse läbi viimisel LSV juhtumiga kaasnevaid riske ja neid maandada. LSV kogemusega vanemad tunnevad perelepitusteenusele tules end turvaliselt, perelepitusteenuse kohtumised on juhitud professionaalselt, LSVga kaasnevad riskid on maandatud.

2027	SIM, JuM	LSV ohvriaga kokku puutuvate asutuste proaktiivsuse tõstmine ohvri ohvriarvise suunamise tõhustamiseks	OAS § 7 alusel edastatud juhtumite arv.	Ohvriabi seadus sätestab võimaluse erikohtlemise ja kaitse vajadusega ohvrite andmete edastamiseks SKAsse, samuti sotsiaal- ja tervishoiutöötajate senisest suurema proaktiivsuse võimaluse andmete edastamiseks ohvri soovil. Vajalik on sotsiaal- ja tervisevaldkonna erialaliitudega ning ELVLga edasises koostöös kokkuleppimine proaktiivsuse tekitamiseks, samuti koolitusvajaduse ning täiendavate juhiste vajalikkuse kaardistamine.	Ohvrid saavad SKAst abipakkumise, kui nad on selleks soovi avaldanud või kui neil on tuvastatud erikohtlemise ja kaitse vajadus.
Tähtaeg		Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		Teenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine vägivalda toimepanijatele			
Alategevused:					
2027	SKA, PPA, RP	Hindamisvahendite arendamine ja kasutusele võtmine õiguskaitses toimepanijate suhtes. (Teenuste/programmide sobitamine kliendile vajaduspõhiselt nn maatriksi alusel)	Hindamisvahendid ja sekkumised on kaardistatud ja kasutusele võetud.	OAS kohustab kõikide sihtgruppide puhul hindama nende abivajadust. Selleks on vajalik hindamisvahendite väljatöötamine ja rakendamine. Loodud on töövahend vägivalda toimepanija motivatsiooni ja psühhosotsiaalsete vajaduste hindamiseks (2024); Sõnastatud on vägivaldast loobumise toetamise nõustajate rollid ja tööpõhimõtted (2024); Teadus/tõendus põhised ja struktureeritud riskihindamisvahendid on kaardistatud, piloteeritud ja kasutusele võetud (2024 LSV); Kaardistatud, välja töötatud ja kasutusele võetud on vajalikud sekkumismeetodid vägivalda toimepanijatele (2025 LSV).	Vägivalda toimepanija motivatsiooni ja psühhosotsiaalsete vajaduste hindamiseks on nõustajatele vajalikud töövahendid kasutusele võetud.
2026	SKA PPA, RP	Jätkutoe arendamine vägivaldast loobunud toimepanijatele	Kokkulepped jätkutoe tegemiseks on kokku lepitud.	Vajalik on terviklähendamise loomine koostöös ohvrite abistavate spetsialistidega/organisatsioonidega, et tagada ohvri turvalisus ja kaitse ning kindlustada toimepanijatele suunatud lähenemiste asjakohasus ja mõjus. Koostööõrgustik on kaardistatud ja koostööõpimõtted on kokkulepitud nii SKA siseste (2024)- kui väliste partneritega (2025).	Vägivaldast loobunud toimepanija on toetatud ja seeläbi vägivalda korduvus ennetatud.
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		Uue ohvriabi seaduse rakendamine			
Alategevused:					
2024	SKA, PPA	Uue ohvriabi seaduse rakendamine PPA töös. Korraldatud on koolitused uue ohvriabi seaduse rakendamiseks PPA töös.	Koolitusel osalenud PPA töötajate arv (Põhi, Lõuna, Ida, Lääs), kes on spetsialiseerunud LSV juhtumitele.	Uue Ohvriabi seaduse rakendamiseks ja LSV juhtumite lahendamiseks vajalike teadmiste ja oskuste koolitused. Panustab SIM tegevusse, rida 19.	Koolitusel on osalenud 100 LSV juhtumitele spetsialiseerunud töötajat. Asutused teavad, kuidas oma töös OAS-is sätestatud rakendada.
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		Ohvrite kuriteoohvrite hüvitiste tagamine			
Alategevused:					
2024	SKA	Teadlikkuse tõstmine kuriteoohvri hüvitistest - menetlejate teavitamine kohustusest ohvrid teavitada ja menetlejatele mõeldud juhendmaterjalides hüvitist puudutavate osade uuendamine	Juhendmaterjalid loodud, teavitustegevused ellu viidud.	Menetlejate teavitamine kohustusest informeerida raske tervisekahjustusega LSV ohvrid hüvitise saamise võimalusest. Menetlejatele mõeldud juhendmaterjalides kuriteoohvri hüvitist puudutavate osade uuendamine.	Menetlejad on teadlikumad , et peavad raske tervisekahjustusega LSV ohvrid informeerima kuriteoohvri hüvitise saamise võimalusest. Suureneb hüvitise taotlejate osakaal.
2027	SKA	Kuriteoohvri hüvitiste süsteemi ümberkujundamine	Uute kuriteoohvri hüvitiste saajate arv aastas.	Hetkel taotleb kuriteoohvri hüvitist väga väike osa raske tervisekahjustusega LSV ohvrid, kuna ohvrid ei tea oma õigustest hüvitise saamise kohta. Kokku maksti 2022. aastal kuriteoohvri hüvitist 70-le inimesele, nendest uute juhtumite arv oli 14. Hüvitised on nii perioodilised kui ka ühekordsed. Kuriteoohvri hüvitise saajate arvu suurendamiseks on oluline kõigepealt kaardistada praegusse süsteemi probleemid ning leida nendele lahendused. Ilmselt oleks lahendus proaktiivne teenus ning hüvitise arvestamise meetodika võiks olla väärtuspõhine (täna on kulupõhine). Eeskujuks saab võtta Hollandi süsteemi, kus on ühekordsed maksed ja väljamakse saab kohe siduda regressnõude summaga (praegu venivad regressnõuded aastatepikkuseks ja riigil on keeruline raha tagasi saada).	Uute kuriteoohvri hüvitiste saajate arv on suurenenud. Kuriteoohvri hüvitiste saamine muutub ohvritele selgemaks ja kättesaadavamaks, süsteem uuendatud nii õiguslikus kui IT-lahenduste vaates. Uute kuriteoohvrite hüvitise saajate arv 2022. aastal oli 14, seetõttu on algtase 14. Soovime, et uute hüvitise saajate arv suureneks, seame sihttasemeks 100 inimest aastaks 2027.

Justiitsministeeriumi valitsemisala tegevused

Üldeesmärk: Pervägivalda osatakse ära tunda ja taunitakse.					
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus

		Traumat arvestavate tööpraktikate tõhustamine ja spetsialistide väljaõpe ja täiendõpe LSV teemal (märkamise ja sekkumise edendamiseks)			
Alategevused:					
pidev	SoM (SKA)	LSV juhtumitega kokkupuutuvate spetsialistide (prokurörid, vanglatöötajad, kriminaalhooldajad jne) koolitamine LSV, traumateadlikkuse ja ohvriskandmise menetluse teemadel	Koolituste arv; menetlusega rahul olevate kannatanute arv	91. GREVIO nõuab tungival, et Eesti ametiasutused tagaksid süstemaatilise ja kohustusliku alg- ja täiendusõppe Istanbuli konventsiooniga hõlmatud naistevastase vägivalga kõikide vormide ennetamise ja avastamise, naiste ning meeste võrdõiglikkuse, ohvrite vajaduste ja õiguste ning taasoohvristamise ennetamise kohta kõigile erialarühmadele, eelkõige tervishoiusektorile, sotsiaaltöötajatele ja õigustöötajatele, nagu näiteks prokuratuuri ja kohtusüsteemi töötajatele. Kõiki koolitusi peavad toetama ja tugevdama selged protokollid ja suunised, mis kehtestavad standardid, mida töötajad peavad järgima.91.	LSV juhtumitega kokkupuutuvatel spetsialistidel on võimalik iga-aastaselt osaleda vähemalt ühel LSV, traumateadlikkust või ohvriskandlikku menetlust käsitleval koolitusel. Vähemalt 50% kannatanute rahulolu küsimustikule vastanute tunnevad ennast asutusega suheldes turvaliselt, et nendega suheldi toetavalt ja et nad on saanud vajalikku abi LSV juhtumitega kokkupuutuvate spetsialistid on vastavad koolitused läbinud ja oskavad arvestada LSV spetsiifika ja kannatanute vajadustega
2027	SIM, SoM	Tervishoiusüsteemis vägivaldaohvrite märkamist ja toetamist võimaldavate sekkumiste arendamine ja rakendamine	Väljatöötatud sekkumiste arv; sekkumisi rakendavate tervishoiuasutuste arv	118. GREVIO soovib tungival Eesti ametiasutustel rakendada standardiseeritud ravivõimalusi, mis hõlmavad ohvrite tuvastamist, sõeluuringut, diagnoosimist, ravi, vigastuste dokumenteerimist ja suunamist vastavate spetsialistide tugiteenuste juurde, ning edendada ja institutsionaliseerida asutusevahelist koostööd tervishoiusektori ning eritugiteenistuste vahel.	Välja on töötatud ja rakendatakse üleriigilist praktikat vägivaldaohvrite märkamiseks ja toetamiseks tervishoiusüsteemis. Sekkumist rakendatakse vähemalt keskj- ja piirkondlike haiglate tasemel. Tervishoiutöötajad oskavad märgata vägivaldaohvreid ning pakkuda vajalikku tuge ja abi, on olemas sekkumised igapäevatoos rakendamiseks.
Üldesmärk: Perevägivaldast mõjutatud inimesi abistatakse süsteemselt ja vajaduspõhiselt					
Tähtaeg		Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		Teenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine toimepanijatele, sh virtuaalsed ja individuaalsed teenused			
Alategevused:					
2027	SoM	Alkoholitarmutamise probleemidega LSV toimepanijatele alkoholi biomarkerite (PETH) rakendamine alkoholi tarvitamise keelust kinnipidamise kontrollimiseks	Programmis osalenute arv; programmis osalenute retsidiivuse määr		PETH-i rakendamine LSV juhtumites, kus on tuvastatud seos teo toimepanemise ja alkoholi liigtarvitamise vahel, kasvab Korduvrikkumised on vähenenud 10%
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		(Kõrge riskiga) kannatanu turvalisuse ja kaitse tagamiseks erinevate lahenduste leidmine			
2025	SIM	Lähemiskeelu (sh elektroonilise järelevalvega lähemiskeelu) rakendamise praktika ühtlustamine ja lähemiskeelu süsteemsem rakendamine lähtuvalt kannatanute vajadustest. Elektroonilise järelevalve korra analüüs ja vajadusel muutmine.	Analüüs ja juhised on koostatud.	229. GREVIO nõuab tungival, et Eesti ametiasutused analüüsiks ja käsitleksid lähemiskeeldude vähe kasutamise põhjuseid ning tagaksid, et pädevad asutused täidaksid neid korraldusi tõhusalt, sealhulgas töötades välja protokollid ja suunised ning koolitades tõhusalt kõiki asjaomaseid spetsialiste seoses kõigi selliste vägivaldaaktidega, mille suhtes neid korraldusi kohaldatakse, ning et korralduste rikkumise korral kohaldataks tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, ning jälgiks edusamme selles valdkonnas, kasutades kõiki karistusseadustikus ette nähtud meetmeid, näiteks elektroonilist järelevalvet.	Elektroonilise järelevalve korra analüüs on valminud ja muudatusettepanekud esitatud. Koostatud on juhised lähemiskeelu rakendamise vajaduse hindamiseks. Lähemiskeelu rakendamise vajadust analüüsitakse süstemaatiliselt ning keelde rakendatakse kannatanu vajadustest lähtuvalt
2027	SIM	Lähemiskeelu täitmise tagamise tugimeetmete arendamine ja rakendamine	Lähemiskeelu rikkumiste arv	Nt nn politsei heidutavad vestlused; kontaktivõtt vägivaldast loobumise tugiteenuse poolt LK aluse isikuga; El. seadmed, mis võimaldavad kannatanut teavitada LK aluse isiku lähemisest vms	Lähemiskeeldude arv, mida rikutakse, on igal aastal alla 20 (2022 -> 27) Lähemiskeelu rikkumised on vähenenud.

2027	SiM	(LSV) kannatanute individuaalsete kaitsevajaduste hindamise (IVA) süsteemi arendamine ja rakendamine üle-Eestiliselt	Täidetud individuaalsete vajaduste hindamise vormide arv	IVA kasutuselevõtmine IVA ja LSV infolehe mestimine (IT-arendus)	Individuaalsete kaitsevajaduste hindamise süsteemi rakendatakse kõikides ringkondades. Individuaalsete vajaduste hindamise vorm on täidetud kõikide registreeritud LSV kuritegude puhul. Hindamise süsteem võimaldab pakkuda kannatanutele abi ja tuge senisest ajakohasemalt ning muuta menetlusprotsessi sujuvamaks ja kannatanut säästvamaks.
2024	SiM	Karistusseadustiku analüüs ja vajadusel väljatöötamiskavatsuse koostamine psühholoogilise vägivalda juhtumite tõhusama uurimise, nende eest vastutusele võtmise ja karistamise tagamiseks	Analüüs on valminud	164. GREVIO nõuab tungivalt, et Eesti ametiasutused muudaks Eesti karistusseadustiku § 120, mis reguleerib ähvardamise kuritegu, et vastata Istanbuli konventsiooni artikli 33 nõuetele. 165. GREVIO soovib tungivalt Eesti ametiasutustel psühholoogilise vägivalda juhtumeid tõhusalt uurida, nende eest vastutusele võtta ja karistada, kasutades täielikult ära Eesti kriminaalkodeksis olevaid sätteid, sealhulgas tagades karistusseadustiku § 121 alusel vastutusele võtmise peres toimunud psühholoogilise vägivalda juhtumite puhul ning tõsta õiguskaitseametnike, kohtunike ja teiste asjaomaste spetsialistide teadlikkust psühholoogilise vägivalda kui ühe levinuima naistevastase vägivalda vormi soolisest olemusest ja tagajärgedest, sealhulgas koolituste kaudu, 63 ning vaadata läbi olemasolev kohtupraktika, et uurida, kas olemasolevaid sätteid kasutatakse praktikas piisavalt.	Võimalikud kitsaskohad on kaardistatud ja poliitikaosovitused koostatud
pidev	SiM (PPA)	LSV juhtumite seire	Kriminaalstatistika aastaraamat on koostatud	Iga-aastaselt koostatakse perevägivaldakuuritegude ülevaadet ning vastavalt vajadusele temaatilisi süva-analüüse (nt lähenemiskeelu rakendamise analüüs)	Olemas on järjepidevad andmed ning ülevaade lähisuhtevägivalda kuritegudest ja nendega seotud trendidest
2024	SoM	Osalemine KOM-i naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamise algatuse läbirääkimistel	On koosolekul osaletud		Eesti seisukohad on esindatud.
2025		Kuriteoohvrite õiguste tagamise ja kohtlemise kordusuuring	Uuring on läbi viidud		Olemas on ülevaade kuritegude ohvriks langemisest, vastavad poliitikaosovitused on koostatud.

Siseministeeriumi valitsemisala tegevused

Üldesmärk: Perevägivalda osatakse ära tunda ja taunitakse					
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
2025		LSV kommunikatsiooniplaani loomine			
Alategevused:					
2025		Kommunikatsioonistrateegia või kommunikatsiooni toetava tööriista loomine ja rakendamine.	Valminud on valdkondadeüleline kommunikatsioonistrateegia või kommunikatsiooni toetav tööriist. Kommunikatsioonitööriista rakendavate asutuste arv.		Strateegia on valminud tähtajaliselt ning valminud on ka kommunikatsiooniplaan (tähtajaliselt). Kõik LSV tegevuskavaga seotud asutused lähtuvad valminud kommunikatsioonitööriistast. Selle tulemusena on valdkondadeülelised läbimõeldud sõnumid ning toimub proaktiivne sõnumite edastamine.
Üldesmärk: Perevägivaldast mõjutatud inimesi abistatakse süsteemselt ja vajaduspõhiselt					
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
		(Kõrge riskiga) kannatanu turvalisuse ja kaitse tagamiseks erinevate lahenduste leidmine			
Alategevused:					
2024	PPA	Riskide hindamise ja maandamise tööriista tõendatuse taseme hindamine.	Hinnatud tõendatuse tasemega riskide hindamise ja maandamisega tööriist.	Esitada hindamisele ennetuse teadusnõukojale	PPA riskide hindamise vahendi tööriista teaduspõhisust on hinnatud ühe konkreetse PPA-s kasutusel oleva tööriista peal. PPA-s kasutatakse teaduspõhiseid riskide hindamise tööriistu, mille tulemusena on tagatud LSV juhtumitega tegelemiseks ühtne kontseptsioon ning kõik ohvrid saavad võrdsetel alustel abi.
2024	PPA, JuM	Korralduse muutmise ja PPA töökorralduse muutmise vastavalt seaduse muudatusele.	Muudetud seadus. Kohandatud töökorraldus PPA-s.	GREVIO (223) + Selles valdkonna edusamme jälgida (statistika) ja korrapäraselt analüüsida, võttes aluseks korrapäraselt kogutud andmed väljastatud korralduste/viibimiskeeldude arvu, selliste korralduste rikkumiste arvu ja selliste rikkumiste tõttu määratud sanktsioonide arvu kohta.	Seadus on kohandatud tähtajaliselt. Viibimiskeelu rakendamise (sh pikendamise) tulemusena aidatakse kaasa korduvrikkumise vähenemisele.

2024		Surmaga lõppenud perevägivalda juhtumite uuringu läbiviimine.	LSV surmaga lõppenud juhtumite uuringu valmimine.	GREVIO (170)	Valminud on LSV surmaga lõppenud juhtumite uuring. Ohvri surmaga lõppenud perevägivalda juhtumite põhjused on välja selgitatud ning tuvastatud on kitsaskohad institutsionaalses/kohtusiseses reageerimises, mille likvideerimisel saaks selliseid juhtumeid edaspidi vähendada.
2025	Sisekaitseakadeemia, Politsei- ja piirivalvekolledž	Sisekaitseakadeemia ja Politsei- ja piirivalvekolledži õppekavade täiendamine LSV teemal (sh perevägivald digitaalsel kujul).	Täiendatud õppekava läbinud kadettide ja päästekorralduse õpilaste osakaal. Õppekava täiendamine toimub Sisekaitseakadeemia Haridusmudeli uuendamise protsessi käigus, kuhu SIM koostöös PPA-ga saab anda sisendi.	Soovitus LSV hoiakute uuringust. Vaja täiendada LSV baasõpet, mis on kohustuslik läbida kõikidel kadettidel ja päästekorraldajatel.	Täiendatud õppekava on läbinud 100% politsei kadettidest ja päästekorralduse õpilastest. Selle tulemusena on nendel parem arusaam LSV olemusest, nad oskavad olla empaatilisemad ja toetavamad.
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainfo	Oodatav tulemus
2025	SoM, JuM	Uue Ohvriabiseaduse rakendamine			
Alategevused:					
2024	PPA, SoM, Sotsiaalkindlustusamet	Korraldatud on koolitused uue ohvriabiseaduse rakendamiseks PPA töös	Koolitusel osalenud PPA töötajate arv (Põhi, Lõuna, Ida, Lääs), kes on spetsialiseerunud LSV juhtumitele.		Koolitusel on osalenud 100 LSV juhtumitele spetsialiseerunud töötajat. Asutused teavad, kuidas oma töös OAS-is sätestatud rakendada.
2024/2025	PPA, Sisekaitseakadeemia, Politsei- ja piirivalvekolledž	Korrapärase LSV täiendõppe (täiendkoolitus) loomine ja rakendamine vastavalt GREVIO ja LSV hoiakute uuringu tulemustele (sh perevägivald digitaalsel kujul).	Täiendõppe süsteem on loodud. Täiendõppes osalenute arv.	GREVIO (208)	Korrapärase täiendõppe on läbinud 60 politseinikut ja päästekorraldajat. Selle läbinud spetsialistidel on parem arusaam LSV juhtumitest, nad oskavad olla empaatilisemad ja toetavamad.
2024/2025	PPA, Sotsiaalkindlustusamet	Süsteemse koolituste väljatöötamine/läbivaatamine, et anda õiguskaitseasutustele vajalikud oskused kõigi vägivalda ohvritega (sealhulgas seksuaalvägivalda ohvritega) tegelemiseks, kohaldades samal ajal ohvrikesket ja sootundlikku lähenemisi	Korrapärase koolitused on loodud. Koolitusel osalenute arv.	GREVIO (208)	Koolitusel on osalenud 80 arv PPA töötajaid. Selle läbinud spetsialistidel on ohvrikeskem ja sootundikum lähenemine.

Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala tegevused

Üldeesmärk: Perevägivalda osatake ära tunda ja taunitakse					
Tähtaeg	Kaasvastutaja	Tegevused	Indikaator	Lisainformatsioon	Oodatav tulemus
pidev		Õppenõustamisteenuste pakkumine Rajaleidja kaudu	Uute õppenõustamise juhtumite arv Rajaleidja keskustes ja õppenõustamisteenuse soovitusindeks.	Rajaleidja kaudu nõustatakse ametnikke jm lastega seotud isikuid vajalike õppe- ja kasvatuskorralduslike meetmete valikul ja rakendamisel. Pakutakse tuge eelkooliealistele lastele ning üldharidus- ja kutseõppeasutuste õpilastele nende arengu ja võimetekohase õppe toetamiseks. Laste ja õpilaste hindamistulemuste ja uuringute alusel nõustatakse lapsevanemaid, haridusasutuste õpetajaid ja tugispetsialiste, haridusametnikke. 2022. a avati kokku 9423 uut õppenõustamise juhtumit. Õppenõustamisteenuse soovitusindeks oli 83,13%.	Nõustamisele pöördunud õpilased ja pered on saanud vajalikku tuge.
2024		Valmib valdkondadeülene koostöömudel sekkumisteks kriisilukordades haridusasutustes.	Valdkondadeülene koostöömudel on valminud.		Haridusasutustes tegutsetakse kriisilukordades vastavalt kokku lepitud mudelile.
pidev		Lasteaedadele kasutamiseks on koostatud 5-aastaste laste arengu hindamisvahend.	Hindamisvahendi kasutajate arv.	Hindamisvahendiga on võimalik hinnata viieaastaste laste oskusi viies valdkonnas: keel ja kõne, matemaatika, sotsiaalsed, kognitiivsed ja õpioskused.	5. aastaste laste arengu hindamiseks kasutatakse tõenduspõhist hindamisvahendit; võimalikud probleemid on märgatud aegsasti; lapsed on toetatud.
2027		Riiklike õppekavade rakendamise kaudu laiendatakse õpilaste teadmisi ja kujundatakse taunivat hoiakut vägivalda vastu	Kõik põhihariduses ja gümnaasiumiõppes osalevad noored (õppijate arvud aastati) on õppinud riiklike õppekavadega kehtestatud teemasid.		Valminud on õpitulemuste ja ainesisu lahtikirjutused klassiti ning metoodilised materjalid õppekava rakendamiseks, mida õpetajad kasutavad juhendmaterjalina õppeprotsessi kavandamisel, mis tõstab õppe kvaliteeti. Õpilaste vägivalda tauniv hoiak on kasvanud.
pidev		Õppe- ja metoodiliste materjalide koostamine ja koolituste korraldamine õpetajatele	Metoodilised materjalid on õpetajatele kättesaadavaks tehtud, täienduskoolitused on läbi viidud.		Õpetajate osakaal, kes oskavad lähisuhtevägivalda märgata, on kasvanud. Kõik põhihariduses ja gümnaasiumiõppes osalevad noored (õppijate arvud aastati) on õppinud riiklike õppekavadega kehtestatud teemasid ja on teemavaldkonnast informeeritumad.

pidev		<p>Noorteinfoportaal Teeviit rubriik "Suhted ja suhtlemine" ning alarubiik "Lähisuhtevägivald" sisu koordineerimine ja haldus koostöös partneritega. Samuti on koordineeritud info rubriigis "Nõu ja abi", kust leiab kontaktid ja sisuinfo.</p>	<p>Portaali „Teeviit“ külastajate arv.</p>	<p>https://www.teeviit.ee/category/8-suhted-ja-suhtlemine/; https://www.teeviit.ee/nou-ja-abi/</p>	<p>Noored on neile arusaadavas keeles ja kujul informeeritud lähisuhtevägivalla teemast ning leiavad hõlpsasti kontaktid vägivallajuhtumite korral pöördumiseks vastavate asutuste poole.</p>
-------	--	--	--	---	---